

20-May, 2026-yil

**TIBBIYOT, BIOLOGIYA VA FARMATSIYANING AMALIY MASALALARNI
OCHIB BERISH.**

Ilmiy rahbar: Botir Jo‘rayev Abdusalomovich

SamDTU Farmatsiya fakulteti talabalari:

Esanova Sevinch Mo‘min qizi

Xurramkulov Zarif Ma‘ruf o‘g‘li

Annotatsiya: *Ushbu maqolada tibbiyot, biologiya va farmatsiya fanlarining o‘zaro bog‘liqligi hamda ularning amaliyotdagi ahamiyati yoritiladi. Inson salomatligini saqlash, kasalliklarni erta aniqlash, samarali davolash va profilaktika choralarini tashkil etishda biologik jarayonlar hamda farmatsevtik vositalarning o‘rni keng tahlil qilinadi. Shuningdek, zamonaviy diagnostika usullari, laborator tekshiruvlar, dori vositalarining yaratilishi va qo‘llanilishi, tibbiyotda innovatsion texnologiyalardan foydalanish masalalari ochib beriladi.*

Maqolada tibbiyot, biologiya va farmatsiya fanlarining integratsiyasi natijasida sog‘liqni saqlash tizimining rivojlanishi, bemorlarga sifatli tibbiy xizmat ko‘rsatish imkoniyatlari hamda ilmiy tadqiqotlarning amaliyotdagi samaradorligi haqida fikr yuritiladi. Bundan tashqari, biologik va farmatsevtik tadqiqotlarning inson hayotini uzaytirish, kasalliklarning oldini olish hamda yangi avlod dori vositalarini ishlab chiqishdagi ahamiyati ko‘rsatib o‘tiladi.

Kalit so‘zlar: *tibbiyot, biologiya, farmatsiya, diagnostika, dori vositalari, laboratoriya, profilaktika, innovatsion texnologiyalar, sog‘liqni saqlash, ilmiy tadqiqot.*

KIRISH: Hozirgi kunda tibbiyot, biologiya va farmatsiya fanlari inson salomatligini saqlash va kasalliklarni davolashda muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ushbu fanlarning o‘zaro integratsiyasi natijasida zamonaviy diagnostika, samarali davolash usullari hamda yangi avlod dori vositalari yaratilmoqda. Ayniqsa, biologik jarayonlarni chuqur o‘rganish orqali organizmda yuz beradigan fiziologik va patologik o‘zgarishlarni aniqlash imkoniyati kengaymoqda. Tibbiyot inson organizmi va undagi kasalliklarni o‘rganishga qaratilgan bo‘lsa, biologiya tirik organizmlarning tuzilishi va hayotiy jarayonlarini tadqiq etadi. Farmatsiya esa dori vositalarini yaratish, saqlash, ishlab chiqarish va amaliyotda qo‘llash bilan shug‘ullanadi. Ushbu uchala sohaning o‘zaro bog‘liqligi sog‘liqni saqlash tizimining samarali faoliyat yuritishida muhim o‘rin tutadi. Bugungi kunda ilm-fan va texnologiyalarning rivojlanishi tibbiyot va farmatsiya sohasida katta yutuqlarga olib kelmoqda. Laboratoriya diagnostikasi, genetik tadqiqotlar, biotexnologiyalar hamda zamonaviy dori vositalari kasalliklarni erta aniqlash va samarali davolash imkonini bermoqda. Shu sababli tibbiyot, biologiya va farmatsiyaning amaliy masalalarini o‘rganish nafaqat ilmiy, balki amaliy jihatdan ham dolzarb hisoblanadi.

ASOSIY QISM: Tibbiyot, biologiya va farmatsiya fanlari bir-biri bilan chambarchas bog‘liq bo‘lib, inson salomatligini saqlash va kasalliklarni davolashda muhim o‘rin egallaydi. Ushbu fanlarning rivojlanishi natijasida zamonaviy diagnostika usullari, samarali dori vositalari hamda yangidavolashtexnologiyalariyaratilmoqdaTibbiyotning amaliy ahamiyatiTibbiyotning asosiy vazifasi inson salomatligini saqlash, kasalliklarni aniqlash, davolash va oldini olishdan iborat. Zamonaviy tibbiyotda laboratoriya va instrumental tekshiruv usullari keng qo‘llaniladi. Masalan, ultratovush tekshiruvi (UTT), kompyuter tomografiyasi (KT), magnit-rezonans tomografiya (MRT) kabi usullar kasalliklarni erta aniqlash imkonini beradi.

Shuningdek, tibbiyotda profilaktika ishlari ham muhim hisoblanadi. Aholi o‘rtasida sog‘lom turmush tarzini targ‘ib qilish, emlash tadbirlarini o‘tkazish va sanitariya-gigiyena qoidalariga rioya qilish orqali ko‘plab kasalliklarning oldi olinadi.Biologiyaning tibbiyotdagi o‘rni Biologiya tirik organizmlarning tuzilishi, funksiyasi va rivojlanishini o‘rganadi. Tibbiyotda biologik bilimlar inson organizmida yuz beradigan fiziologik va patologik jarayonlarni tushunishda muhim ahamiyatga ega. Masalan, genetika fani irsiy kasalliklarni aniqlash va ularning oldini olishda katta rol o‘ynaydi.

Mikrobiologiya esa turli mikroorganizmlar — bakteriyalar, viruslar va zamburug‘larni o‘rganadi. Bu bilimlar yuqumli kasalliklarni aniqlash va davolashda muhim hisoblanadi. Biotexnologiya sohasining rivojlanishi natijasida vaksinalar, insulin va boshqa biologik preparatlar ishlab chiqarilmoqda.

Farmatsiyaning amaliy masalalari Farmatsiya dori vositalarini yaratish, ishlab chiqarish, saqlash va aholiga yetkazib berish bilan shug‘ullanadi. Hozirgi vaqtda farmatsevtika sanoati zamonaviy texnologiyalar asosida rivojlanib, yangi samarali dori preparatlari ishlab chiqilmoqda.

Dori vositalarining sifati va xavfsizligini ta‘minlash farmatsiyaning muhim vazifalaridan biridir. Har bir preparat klinik va laborator sinovlardan o‘tkazilib, uning inson organizmiga ta‘siri o‘rganiladi. Bundan tashqari, farmatsevtlar bemorlarga dori vositalarini to‘g‘ri qo‘llash bo‘yicha tavsiyalar beradi.

Zamonaviy texnologiyalarning ahamiyati

Bugungi kunda raqamli texnologiyalar va sun‘iy intellekt tibbiyot hamda farmatsiya sohasida keng qo‘llanilmoqda. Elektron tibbiy kartalar, telemeditsina, robotlashtirilgan jarrohlik usullari va avtomatlashtirilgan laboratoriyalar tibbiy xizmat sifatini oshirmoqda.

Shuningdek, biologik tadqiqotlar asosida individual davolash usullari rivojlanmoqda. Bu esa har bir bemorning organizmiga mos ravishda davolash usullarini tanlash imkonini beradi. Natijada davolash samaradorligi ortib, asoratlar kamayadi.

XULOSA: Xulosa qilib aytganda, tibbiyot, biologiya va farmatsiya fanlari inson salomatligini saqlash va kasalliklarni davolashda o‘zaro uzviy bog‘liq bo‘lgan muhim sohalar hisoblanadi. Ushbu fanlarning rivojlanishi natijasida kasalliklarni erta aniqlash, samarali davolash hamda profilaktika choralarini takomillashtirish imkoniyatlari kengaymoqda.

20-May, 2026-yil

Biologik tadqiqotlar organizmda kechadigan jarayonlarni chuqur o‘rganishga yordam bersa, farmatsiya yangi va samarali dori vositalarini yaratishda muhim rol o‘ynaydi. Tibbiyot esa ushbu ilmiy yutuqlarni amaliyotga tatbiq etib, inson hayoti va salomatligini muhofaza qilishga xizmat qiladi.

Zamonaviy texnologiyalar, laboratoriya diagnostikasi va innovatsion davolash usullarining rivojlanishi sog‘liqni saqlash tizimining samaradorligini oshirmoqda. Shu sababli tibbiyot, biologiya va farmatsiyaning amaliy masalalarini chuqur o‘rganish bugungi kunning dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi.

Kelajakda ushbu fanlarning yanada rivojlanishi yangi davolash usullari, xavfsiz dori preparatlari hamda inson salomatligini yaxshilashga qaratilgan innovatsion yechimlarning yaratilishiga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

- 1.Aripov A. Tibbiyot biologiyasi. - Toshkent: O'qituvchi, 2019.
- 2.Xolmatov x., Ahmedov U. Farmakologiya asoslari. - Toshkent: Ibn Sino nashriyoti, 2021.
- 3.Rasulov I. Odam fiziologiyasi. - Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.
- 4.G'ofurov A. Biologiya. - Toshkent: Sharq, 2018.
- 5.Mavlonov O. Mikrobiologiya. - Toshkent: Tafakkur, 2019.
- 6.Sobirov S. Biokimyo va molekulyar biologiya. - Toshkent: Universitet, 2022.
- 7.Yusupov E. Dorivor moddalar texnologiyasi. - Toshkent: Yangi asr avlodi, 2021.
- 8.Rahimov K. Gigiyena va ekologiya asoslari. - Toshkent: Tibbiyot, 2018.
- 9.Axmedova D. Patologik anatomiya. - Toshkent: Tibbiyot nashriyoti, 2019.
- 10.Qodirov P. Farmatsevtik kimyo. - Toshkent: O'zbekiston, 2021.
- 11.Ismoilov R. Odam anatomiyasi. - Toshkent: Fan va texnologiya, 2020.